

# Amorrada al piló

María José Jaén ha viscut sempre al Poble Nou. Va anar al col·legi de la parròquia de Sant Pancraç. Era estudiosa i aplicadíssima. Ara ha tret «Amorrada al piló», narració eròtica d'ambient radiofònic. Quasi ja un «best-seller», i guió d'una futura pel·lícula d'Òpal Films.

Ramon Barnils

**V**int d'abril de 1985: Maria José Jaén no és res.

Vint-i-u d'abril de 1986: Surt un de tants llibres que s'editen amb motiu del dia del llibre, *Amorrada al piló*, d'una tal Maria Jaén.

Vint-i-tres d'abril de 1986: Maria Jaén és un dels autors més venuts del dia de Sant Jordi, i a les dues úniques llibreries on ha anat a signar llibres, l'una buscada per l'editor, l'altra per un amic voluntariós, s'atipa de signar.

Finals de maig de 1986: Pérez Giner, de la productora cinematogràfica Òpal Films, compra els drets del llibre per fer-ne una pel·lícula. Vuit de juny de 1986: A la llista de llibres més venuts del diari *Avui*, Maria Jaén hi duu sis setmanes, les darreres en primera posició. Onze de juny de 1986: el diari *La Vanguardia* dedica una pàgina sencera al cinema, i el nom de Maria Jaén surt al titular d'un article a cinc columnes.

—No ho havia vist. ¿Que me la puc quedar?

Es guarda la pàgina en una carpeta mig d'estudiant de Filologia, mig de representant de casa de modesta discogràfica madrilenya entestada a vendre a Barcelona.

—Vaig néixer el 29 de maig de 1962 a Utrera, província de Sevilla. La meua mare hi havia anat a ajudar un parent molt malalt.

La mare de Maria Jaén és la senyora Consuelo Calero, nascuda a la mateixa Utrera. No està gaire bé de la vista i, a més, li costa de llegir català. De manera que el germà de disset anys, i fan incondicional de Maria Jaén, agafa *Amorrada al piló*, s'asseu i comença a llegir-li'n fragments, traduint sobre la marxa. Feu-ne la prova i potser comprovareu que la versió de l'eròtic relat pot cobrar unes dimensions enllà de la literatura; i imagineu-vos l'escena de la senyora Calero de Jaén, esposa de camioner i resident al

Poble Nou, escoltant concentrada l'obra que ha dut a l'èxit la seva filleta, llegida pel seu entusiasta fill de disset anys. Com a música de fons, el motor del camió de l'espòs i pare roncant gairebé tota la setmana entre Barcelona i Madrid, i Andalusia i Barcelona.

El senyor Rafael Jaén és d'Arcos de la Frontera, a Cadis; l'any 1954 va emigrar a Barcelona i hi va conèixer la senyora Consuelo Calero, que hi havia emigrat el mateix any. Es van casar i tres dels seus quatre fills han nascut a la ciutat.

—El pare no se n'assabenta gaire, de tot això del llibre. La feina el té fora de casa sovint. La mare ja està més a l'aguait.

I tant:

—La «nyinya» no hi és. No tornarà fins diumenge al vespre. ¡Aquesta «nyinya»!  
—contesta al telèfon la senyora Calero de Jaén, amb un punt de desorientació i un altre d'orgull.

La teoria d'alguns amics és que a Maria Jaén, a casa seva li deuen dir Maruja.

—En el fons estava convençuda que tot això passaria. Tenia tota mena de dubtes i de vacil·lacions, i les inseguretats, també. Però si m'assossegava, sabia que el llibret funcionaria. No sabia fins en quin punt me'n sortiria, i aquest èxit no me l'esperava. Però estava segura de mi mateixa.

Maria José Jaén ha viscut sempre al Poble Nou, primer al carrer de Granada i ara a al carrer de Pere IV. Va anar al col·legi de la parròquia de Sant Pancraç i un any al col·legi Pere Vila, davant de l'Arc





«En el fons sabia que tot això passaria.»

del Triomf i al costat del palau de Justicia. Era estudiosa i aplicadíssima, de manera que assistia a l'hora de classe de català, que era fora de l'horari lectiu, i voluntària. L'únic ensenyament de català o en català de l'escola.

Es va graduar d'EGB amb un excel·lent, i llavors ella volia fer BUP; sa mare ho veia bé però el pare, responsable de la família nombrosa i modesta, va dir que Formació Professional. A més, la germana gran havia decidit massa aviat d'anar-se'n de casa —místiques diverses i religions de plàstic— i Maria José hi havia de ser.

—A Formació Professional vaig estudiar dos anys d'administrativa, i després tres de jardineria-educadora. Treballava en una guarderia, i quan es va acabar vaig viure dos anys de l'atur, de manera que entre una cosa i l'altra vaig poder fer el BUP.

I el COU, i actualment és al tercer de Filologia catalana, a la universitat de Barcelona.

—Dels professors que hi he tingut fins ara m'han impressionat Isabel Riquer, de la família Riquer, que dona literatures romàniques. I Joan Martí, que dona Història de la llengua i gramàtica històrica. Però ja no sóc una estudiosa obsessiva. Vaig fent, i proud.

A més de les guarderies i de l'atur, Maria Jaén ha ingressat metàl·lic de diverses fons: de fer de cangur, posem per cas.

—Ara represento a Barcelona la casa discogràfica Dro, de Madrid. Vaig per les emissores i hi porto els discs de promoció. Parlo amb els caps de programes i amb els locutors perquè posin els discs de la casa.

Uns quants cops a la setmana, Maria Jaén fa el recorregut de les emissores. Entra, parla, deixa el disc, discuteix, dialoga. És alta i feta, i parlar amb ella cara a cara et fa adonar que és tota una dona. Serena i assossegada, però tota una dona.

—Visc al Poble Nou i els amics els tinc a Cornellà. Així que puc, m'hi escapo. Casa meua és petita, comparteixo l'habitació amb una meua germana i a sobre resulta que la discogràfica madrilenya no té oficines aquí a Barcelona, de manera que les oficines són a casa meua.

A Cornellà Maria Jaén, autora del llibre *Amorrada al piló*, narració eròtica d'ambient radiofònic —el piló és el micròfon— hi va començar a anar per guanyar alguna pela. Va trobar feina a ràdio Cornellà, de primer de franc i després cobrant.

—Queien entre quatre mil i sis mil peles al mes. Hi havia un programa els dissabtes, i ara darrerament, quan en vaig plegar, feia un programa infantil, de vuit a nou del matí.

L'aplicada Maria Jaén feia totes les redaccions del col·legi. Un dia, ja més gran, va veure un anunci a *La Vanguardia* que deia que a Santa Coloma de Gramanet feien un concurs literari, dotat amb 75.000 pessetes. Era l'abril del 84.

—No sé ben bé com es deia, potser Josep Sol. Vaig aplegar un grapat dels contes que tenia fets i els hi vaig enviar. Vaig quedar-hi finalista, el guanyador va ser un senyor molt gran que no sé com es diu. Al jurat hi havia Miquel Alzueta, que em va telefonar i em va dir que els meus contes havien agradat molt a tot el jurat però que, és clar, amb aquella «temàtica»... Suposo que, a més, tenien la curiositat de veure en persona aquella noia que escrivia aquelles coses. Així que ens vam veure, i l'Alzueta em va dir que escrigués més, del mateix gènere però més «consistent», i amb un fil conductor que unís tots els contes.

El fil conductor d'*Amorrada al piló* és una locutora de ràdio, com ara la Maria José Jaén, que tenia un programa els dissabtes, per a tothom, i un altre cada dia, de vuit a nou del matí, per als nens i nenes que se n'anaven a l'escola. El dels dissabtes es deia «Suc de taronja» consistia en històries preparades o improvisades entre disc i disc.

*Amorrada al piló* és un conjunt de contes procedents alguns d'aquest programa de dissabtes, d'altres dels presentats a Santa Coloma i d'altres d'escrits després.

Maria Jaén ja sap què serà, a la vida:

—Sóc escriptora. Aquesta és la meua professió.

Últimament ha llegit: *El perfume*, que no li va agradar tant com li havien dit, precisament potser perquè li

havien dit que era molt bona. *El nom de la rosa*, que li va agradar «moltíssim» quan es va decidir a llegir-se'l després d'haver-lo començat i deixat diverses vegades.

Ara la gent es fa tips de regalar-li llibres de «temàtica» eròtica:

—*Stress*, l'he deixat, però penso tornar-hi. Els *Quaderns de Marc*, l'he deixat. *Els c... saborosos*, no ho sé.

—*¿Penses continuar escrivint sobre porqueries, tu que escrius tan bé? ¿Saps que el Joan Marsé i el Quim Monzó diuen que els ha agradat la teva manera de redactar?*

—Penso fer-ne un altre, d'això que en dius porqueries, quina gràcia.

Per fer la pel·lícula del llibre el productor Pérez Giner, amb un currículum exemplar tant per a un productor com per a un artista, va telefonar a l'editorial. Aviat es van posar d'acord, i ja hi ha director, Toni Verdguer, que és el que dirigeix els episodis de *Les claus de vidre*, de Jaume Fuster per a TV3, i al mes de desembre ja estarà la pel·lícula a punt de projecció.

Entre els diversos consells que ha rebut Maria Jaén amb motiu del seu boom, hi ha aquests:



«Penso fer-ne un altre, d'això que en dius porqueries.»

Que, vist com domina la llengua literària, no escrigui cap més llibre de «temàtica» eròtica: fora gèneres.

Que vigili amb els editors, i que no signi cap contracte sense haver-lo ensenyat a terceres persones.

Que escrigui una novel·la, i a més, seriosa.

Que escrigui llibres que es puguin vendre a les escoles.

El consell que Maria Jaén seguirà serà exactament aquest, que és el seu: guanyar-se més bé la vida. Que diu que és l'única manera de viure, i de poder fer literatura si és el cas, i poder fer d'escriptora. Que és el que és. □

**VIVENDES UNIFAMILIARS**

EN PLA DE L'ESTANY, AMB LA MILLOR ORIENTACIÓ DE PORT SAPLAYA • SALÓ MENJADOR • XEMENEIA-LLAR • CINC I SIS DORMITORIS • CUINA TRES BANYS I LAVABO • FUSTERIA DE MOBILA • CALEFACCIÓ INDIVIDUAL • AMPLI SOTERRANI D'ÚS PRIVAT • FINANÇACIÓ FINS A 20 ANYS

**PORT SAPLAYA**

• INFORMACIÓ i VENDES: Autopista València-Barcelona, Km. 4,5 (EIXIDA 2), tel. 371 36 11. I en FICSA Pau, 11. tels. 332 34 02/3/4.

VALENCIA 4,5 Km. AUTOPISTA BARCELONA PORT SAPLAYA

[PLA PARCIAL APROVAT PER O.M. 21-1-76]